

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrta leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hitv. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglašila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

S 1. dnem meseca oktobra začne „Slov. Gospodar“ četrto ali zadnje četrtletje. Komur je toraj s tem dnevom potekla naročnina, prosimo ga ujudno, da obnovi v pravem času svojo naročbo. Do konca t. l. stane še „Slov. Gospodar“ 65 kr.

Naročnina pošlje se najlaglje s pošto nakaznico upravnistvu „Slov. Gosp.“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Upravnistvo.

Slov. posojilnica v Ljutomeru.

V časih zdi se nam potrebno, da se ozremo nazaj v pretekle čase, naj nam je mogoče potem soditi, iz katerih vzrokov in na kaki podlagi se je v teku časa ena ali druga reč razvila in dozorela do tega, da moremo zdaj uživati nje sad. Dogodki minolih časov pa uplivajo tudi izdatno na nas, služijo nam za izglede, kako naj uravnamo naše sedanje razmere, da takó na podlagi krepkih osnov snujemo dalje pogoje boljše prihodnosti naše.

S preporenjem državne ustave začelo se je tudi med Slovenci veselo gibanje narodnega življenja; povsodi so se snovala narodna društva — čitalnice; tudi mi v Ljutomeru smo si z velikim navdušenjem enako osnovali. Bilo je res vse živo in veselo; ali navdušenje nima nikoli pravega vzleta niti trdnega vzdržaja, če nas stiskajo grenke skrbi vsakdanjega težavnega življenja.

To je sprevidel mož, ki še danes med nami živi, ter je nastopil drugo pot društvenega delovanja; postavil nam je v Ljutomeru na noge in uredil že tistikrat denarno podporno društvo — založnico, ko še na Slovenskem ni bilo nikjer nobene druge. Težavno je bilo to delo od začetka, ker ta čas v Avstriji še ni bilo postave, na katero bi bilo mogoče se upirati pri raznih slučajih posebno, ko so finančne gosposke stavile do nje skoraj neomejene terjatve. Vendar z neumornim trudom in vsestranskim požrtvovanjem bile so premagane vse težave.

Zdaj pa si pogledimo, kaj smo že dosegli s tem narodnim podjetjem in koliko še se da storiti, ako se ta stega trdno oklenemo vsi prebivalci okraja!

Naš okraj ni še za zdaj Bog si vedi, v kako dobrih razmerah, vendar kar še ni, moremo doseči z zjedinenimi močmi. Zemlja naša ni pusta, in kar krije v svoji globini, tega ni preiskal še nihče. Sredstva, da se jih poslužimo, so nam ponujena; v prid nam služiti morejo pa samo takrat, če je naše umno delovanje podprto z izdatnimi denarnimi pripomočki.

V nekaterih straneh gospodarstva smo že precej napredovali; v drugih pa še je mnogo dela. Manjka nam obrtnije; kupčija ni še na vse strani v domačih rokah; vsiljujejo se nam tujci, ki se med nami bogatijo; v mnogih strokah še nimamo niti domačih rokodelcev. To so žalostne prikazni, ne dajo se zamolčati; odpraviti jih pa je le mogoče z vsestranskim stvarnim podukom in gmočnimi pripomočki. V tem nas naša založnica izdatno podpira: ona nam pomaga staviti šole; gospodarjem in raznim podvzetnikom, potem pa tudi tistim, ki padejo v nesrečo, podaja denarne pomoči.

V kratkih letih izdala je v dobre namene svoto 3151 gld. 80 kr., kar se tako-le razdeli: Ponesrečenim po ognju 530 gld., siromaškim dijakom 270 gld., narodnim šolam v okraju, posebno na Cvenu, 100 gld. v Verzeju 100 gld., pri Malinedelji 200 gld., v Cezanjevcih 100 gld., v Ljutomeru 1000 gld. za šolska sredstva 281 gld. 80 kr.; potem je spravila v okraju 5 gasilnih društev na noge, za-nje je izdala do konca leta 1892 svoto 570 gld. ter s tem zagotovila njih obstanek.

Ali ni to lepo narodno delo, ali ni veselo za vsakega narodno čutečega Slovenca v okraju videti, kako si Slovenci sami iz nevolje pomagamo, če združimo svoje moči?

Kaj pa bi zamogla založnica naša še le storiti, če bi tudi vsi tisti izmed domačih Slovencev, ki še do sedaj, bodi si po svoji neprevidnosti ali neumnosti, v

druge ptuje denarne zavode svoj denar nosijo, taistega vlagali v svojo domačo založnico! Koliko domačih podvzetnih močij bi se zamoglo več s taistim podpirati in v obče naš gmotni razvitek krepčati, če bi tudi ta denar v domačih rokah podpiral domača podvzeta! Začnimo vendar enkrat pametno in trezno misliti, da je brat bratu najbližji in da če enega ali drugega zadene kaka nevolja, od cesar ni nihče izvzet, najdemo vselej in najpoprej le pri svojih domačih pomoči! Ljubimo torej pred vsem svoje, ptujega pa ne zaničujemo in naše geslo naj ostane vselej: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje zvonov pri Sv. Juriji pod Tabrom.

To vam je bilo veselje pri nas. Kmet prav veselih dni malo šteje, a te dni smemo med najlepše šteti. Dragi bralec, vprašaj, kaj je bilo tako radostnega za Šentjurijčane v Savinjski dolini? Nove zvonove smo dobili. Dne 13. t. m. zvečer sta jih pripeljala naravnost iz Ljubljane dva naša poštenjaka Južna in Apat. Možnarji so pozdravljali lepo ovenčane pevce došle iz bele Ljubljane.

Dne 14. zjutraj je daleč znana Šmarijska godba svirala pred ovenčanima vozoma od Apat do cerkve v Kapli, kjer se je služila sv. meša. Po kratkem govoru prlmernem vselej slovesnosti smo se v procesjo uredili. Za razpelom šli so možki in za njimi šolarji in za temi 111 ovenčanih deklet v belih oblekah, v rokah z voščenimi svečami. To ti je bil krasen prizor! Solze veselja so igrale ljudem v očeh.

Med duhovnikoma in vozoma korakali so godci. Ženske bi pa bile najrajše vse vstric vozov hodile. Tako je dolga procesija pod gostimi slavaloki z pomenljivimi napisi do farne cerkve došla. Poleg zvonika postavila sta vrla voznika voza. Vsakdo občuduje zvonik, kojega so tako izvrstno doizdali in olepšali zidarji. Zidar Vrečko iz Vojnika se je pokazal vrednega hvale, kojoj ima že poprej po Savinjski dolini. Zvonik dobil je novo streho bakreno, koja pokriva mojstrsko delo izvedenega tesarja. Iz visokih novih lin pozdravljaj je stari še ostali zvon svoja nova tri tovarišča. Mi smo šli v cerkev, kjer se je sv. meša služila. Pri darovanju so prižgale ovenčane dekleta sveče, koje so do povživanja gorele. Po obhajilu mašnikovem so dekleta šle okolu altarja ter so sveče darovale cerkvi. Tem dekletam pridružili so se tudi tisti možki in ženske, kateri so tudi sveče imeli. Po opravlilu se je zopet vse gnjetlo okoli zvonov pri zvoniku. A še novo veselje nas je čakalo. Obljubili so premil. knezoškof sami priti blagoslovit nove zvonove. Kako so urno venčali mlaje, stavili slavaloke, da se dovrši vse do prihoda željno pričakovanega nadpastirja. V soboto ob 1/2. uri zvečer pripeljali so se o tovaršiji našega rojaka, visokočastnega gospoda ravnatelja in kanonika Hribovskega. Pri lepem znamenju Južnovem smo pozdravili spoštljivo premilostljivega knezoškofa ter šli z njim v farno cerkev k blagoslovu z litanijami.

Drugi dan so s pomenljivimi obredi blagoslovili nove zvonove v navzočnosti 13 duhovnikov ter obred dovršili do blizu trideset na deset. Sedaj so nam višji pastir z apostolsko gorečnostjo razložili pomen obredov in nam dokaj prelepih naukov in opominov vsadili v srce. Po pridigi je bilo darovanje. Po darovanju za cerkvene potrebe služili so knezovladika slovesno sv. mašo.

Med sv. mešo nas ob jeden četrt na dvanajst iznenadi petje novih zvonov. Prvič so nam zapeli, da Bog, da bi še sto in stoletja peli in vabili vernike k službi božji ter opominjali k molitvi. Nehvaležno bi bilo, ako bi pozabili pohvaliti mojstra, koji je v poldrugi uri imel že zvonove popolnoma v redu, da so že tako hitro zapeli. Zares Janez Šmak, Braslovski rojak, ni zastoj hodil na Dunaju v obrtno šolo ter tam si nabiral izkušenj ne samo v šoli, ampak tudi pri tesarskih različnih opravkih. Pravega mojstra se je izkazal v Šentjuriju pri vseh delih pri župnem gospodarskem poslopu, pri zvoniku, pri kočljivem delu za odre zvonovom in slednjič pri obešanju zvonov.

Minoli so nam veseli dnevi, a spomin na-nje nam bode ostal do meje našega življenja.

Blagoslovljenje šolskega poslopja pri Sv. Botfanku na Kogu.

(Konec.)

Ko je služba božja minila, podali smo se med zvonjenjem, streljanjem in sviranjem godbe z mladino vred v novo šolsko poslopje, kjer je vlč. g. dekan izprosil blagoslova božjega vsemu delovanju, ki se bode vršilo v tem zavodu. Zdaj nastopi c. kr. okrajni nadzornik, gosp. Ranner kot zastopnik c. kr. glavarja, kateremu ni bilo mogoče udeležiti se slovesnosti, ter v daljšem govoru pojasnjuje pomen slovesnega dneva, ki je tako veliko število odlične gospode ter toliko ljudstva iz raznih far privabil na drugače tihi in mirni hriboček sv. Bollenka. Zahvaljeval se je kraj. šolskemu svetu, zahvaljeval občinam ter vsem, ki so pripomogli v to, da se je preobrazila stara, postavnim zahtevam ne ustrezajoča šolska hiša v tako krasno šolsko poslopje. Omenjal je nadalje dolžnostij starišev do otrok in učiteljev, polagal je na srce otrokom, kaj jim storiti in kako ravnati, da postanejo enkrat dobri katoličani in pravi domoljubi, ki žrtvujejo za »vero, dom in cesarja« vse življenje in kri. Navdušen svoj govor končal je g. nadzornik s povabilom, da zakličemo največjemu dobrotniku in pokrovitelju šole Njega Veličanstvu presvitlenu cesarju trikratni »živio!« To smo z navdušenostjo storili, otroci pa so zapeli cesarsko hymno. Omenim še naj, da se je tudi domači nadučitelj g. Slane, ki si je poleg voditelja stavbe, g. Zhabavnika za novo šolsko poslopje stekel tudi obilo zaslug, zahvaljeval v posebnem govoru vsem blagim naklonjencem šole, katere je stalo zidanje gmotne ali pa druge žrtve. Zahvala nekega učenca, ki je stopil za tem na govorniški oder, ganila je marsikaterega poslušalca do solz. Kakšno moč ima vendar nežni glas, ki pride iz ust nedolžnega otroka! Otroci še zapojó nekoliko pesmic in oficijelni del slovesnosti je bil končan.

Na to so bili otroci pogosčeni s kruhom, bidri, mesom in jabelčnikom (za vse to so poskrbeli radodarni prijatelji in prijateljice mladine), odrasli odličnejši gostje pa so se podali v gornje nadstropje, kjer je bilo v prostorni sobi pogrnjeno za »skupni obed.« Nad 100 oseb sede okrog bogato obloženih miz. Ko smo se nekoliko okrepčali, začele so se raznovrstne napitnice, od katerih pa radi pomanjkanja prostora omenjam samo tri. Prvo je sprožil g. Slane premilemu našemu vladarju Francu Jožefu I., ki tako po očetovsko skrbi za vse svoje raznovrstne narode. Cesarsko pesem smo odpeli stóje. Drugega napitnica g. nadzornika Rannerja veljala je vlč. g. dekanu, kot pravemu podpiratelju in pospeševalcu šole, ki je to že pri večih priložnostih, zlasti pa danes s svojo lepo in podučljivo pridigo v cerkvi jasno dokazal. Gosp. dr. Gersak in ud okraj. šolsk. sveta iz Ormoža je v daljšem govoru napival g. nadzorniku Rannerju kot voditelju učiteljstva Ptujkega okraj. glavarstva, proseč ga,